

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer: 2019-013167

Onderwerp

Vaststelling Programmabegroting 2020

Datum voorstel **Datum raadsvergadering**

8 oktober 2019 12 november 2019

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. De Programmabegroting 2020 en de meerjarenbegroting 2020-2023 vast te stellen;
2. De 1^e wijziging van de begroting 2020 vast te stellen waarin het dekkingsplan, de financiële consequenties van de septembercirculaire 2019 en enkele mutaties in de rentesfeer zijn verwerkt;
3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor de realisering van de voor 2020 geplande investerings- en exploitatiebudgetten en daarvoor de 2^e wijziging van de begroting 2020 vast te stellen;
4. Het tekort van het begrotingsaldo 2020 ad € 1.400.000 te dekken uit de algemene weerstandsreserve.

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Goirle heeft uw raad de ontwerp Programmabegroting 2020, met de daarbij behorende stukken, aangeboden op vrijdag 27 september 2019. De Programmabegroting is de begroting ten behoeve van de raad, die deze dient vast te stellen. De Programmabegroting is een van de documenten die jaarlijks wordt uitgebracht in het kader van de planning- en controlcyclus.

Argumenten

1.1 Voor de 15^e november dient de Programmabegroting 2020 ingestuurd te zijn aan Gedeputeerde Staten

Conform artikel 191 van de gemeentewet stelt de raad de begroting vast in het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor zij dient.

Het College zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 november van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten.

Ambtelijke bijstand: Karel van Leeuwen

Zaaknummer 2019-013167

Agendapunt:

1.2 De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is.

Hiervan kan zij afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. De primaire begroting vertoont forse tekorten waarbij 2023 sluit met een fors tekort van € 1.755.934.

Het streven van de gemeente is om de jaarschijf 2023 van de meerjarenbegroting structureel en reëel in evenwicht te hebben. We kiezen voor 2023 omdat het onmogelijk is om de begroting 2020 sluitend te maken. In het dekkingsplan zijn voorstellen opgenomen zodat 2023 wel reëel en structureel in evenwicht is.

1.3 Verwerken van de septembercirculaire

Op de 3^e dinsdag van september is de septembercirculaire verschenen. Het is gebruikelijk dat wij de uitkomsten hiervan verwerken in de 1^e wijziging van de begroting 2020. Voor nadere toelichting op de uitkomsten wordt verwezen naar het onderdeel Financiën.

1.4 Beschikbaar stellen van de investeringen en exploitatiebudgetten

In de 2^e wijziging van de begroting worden de lasten van het nieuwe beleid overgeheveld naar de diverse programma's, thema's en taakvelden en worden de nieuwe budgetten en de nieuwe kredieten (autorisatiebesluit) beschikbaar gesteld.

1.5 Dekking van het tekort 2020

Het begrotingsjaar 2020 sluit met een negatief resultaat van afgerond € 1.400.000. De provincie geeft in haar kaderbrief met betrekking tot de begroting 2020 aan dat aangegeven moet worden hoe het begrotingstekort wordt gedekt.

Wij stellen voor het tekort 2020 te dekken uit de algemene weerstandsreserve.

Financiën

1^e Begrotingswijziging

Voordat de bezuinigingsopgave inhoudelijk vorm gegeven kan worden, is eerst bepaald wat de uitgangspositie is. Welk bedrag moeten we halen om in 2023 een sluitende begroting te hebben? Hiervoor is het onderstaande meerjarenperspectief geschetst.

In dit perspectief zijn de financiële consequenties van de september circulaire van het rijk verwerkt. Ook zijn de verwachte extra benodigde budgetten voor de Jeugdzorg meegenomen op basis van de meest actuele prognoses en zijn er een paar mutaties in de rentesfeer doorgevoerd. Overigens is in de primaire begroting de financiële compensatie vanuit het rijk voor de extra lasten jeugdzorg reeds meegenomen. Dit alles leidt tot de onderstaande meerjarenbegroting.

Agendapunt:

	2020	2021	2022	2023
Uitkomst meerjarenbegroting 2020-2023	-1.677	-1.465	-1.504	-1.756
Mutaties:				
1. Hoger voordeel herfinanciering hoogrentende leningen	92	92	92	92
2. Aanpassing rente financieringstekort	83	83	83	83
3. Nadeel dekking twee geblokkeerde reserves	-65	-65	-65	-65
4. Lagere kosten opslag bouwarchief	0	20	20	20
5. Effect september circulaire	-20	354	436	355
6. Bijstelling budgetten jeugdzorg	-940	-850	-650	-650
Bezuinigingsopgave	-2.527	-1.831	-1.588	-1.921

Dekkingsplan

Met het Dekkingsplan wil het college de raad helpen op tot een afgewogen keuze te komen ten aanzien van de bezuinigingen. Op 24 september heeft de gemeenteraad het college een aantal kaders meegegeven als richting voor de bezuinigingen. Naast deze kaders hecht het college aan de kernwaarden, die zij in haar toekomstvisie, het bestuursakkoord en de uitvoeringsagenda heeft geformuleerd. Om goede keuzes te kunnen maken, heeft het college de kaders en haar kernwaarden samengevoegd tot de volgende zes basisprincipes die zijn gehanteerd bij de keuze voor het al dan niet inzetten van bezuinigingsopties.

- Richting een duurzame toekomst
- Rol van de gemeente
- Kracht van de samenleving
- Voorzieningen in samenhang op peil
- Iedereen kan meedoen
- Sterkste schouders, zwaarste last

De principes worden in paragraaf 1.4 van het dekkingsplan verder toegelicht.

De bezuinigingsopgave van € 1.921.000 in 2023 is zo groot dat een aantal grootschalige basismaatregelen noodzakelijk is. Op basis van de inventarisatie van mogelijkheden hebben het college en MT daarom een basisbouwsteen gemaakt van bezuinigingen die in elk scenario terug komen. Grootste winst wordt geboekt in besparingen, het verhogen van de OZB, het stoppen met taken die op het bordje van anderen liggen en nog wat lucht in de begroting. Met de basisbouwstenen wordt een bedrag van € 1.414.000 gerealiseerd. (zie paragraaf 2.1 van het dekkingsvoorstel)

Agendapunt:

Op basis hiervan moet een verder pakket aan maatregelen een bedrag van € 507.000 worden opgebracht om een sluitende begroting voor 2023 te realiseren. Voor deze uitdaging is een aantal bouwstenen samengesteld. Daarbij is aangesloten op de thema's, zoals deze bij de "Héé denk Mee" campagne zijn gebruikt.

In paragraaf 2.3 tot en met 2.9 zijn de verschillende bezuinigingsopties per bouwsteen in beeld gebracht. Op basis van de inhoudelijke afweging die is opgenomen in het dekkingsvoorstel ontstaat het onderstaande overzicht voor de meerjarenbegroting 2020-2023.

Meerjarenbegroting 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Bezuinigingsopgave	-2.527	-1.831	-1.588	-1.921
Basis pakket				
Vervallen poetsbon	50	100	100	100
Randvoorzieningen onderwijs	0	51	102	102
Taakstellende bezuiniging formatie, bedrijfsvoering	50	100	150	200
Kapitaallasten projecten Infraplan	55	55	55	55
Afschaffen wifi	7	7	7	7
Minder afvalbakken	0	20	20	20
ozb 20% in 2020	930	945	960	975
Nog te realiseren	-1.435	-553	-194	-462
Subsidie Zorg en Hulp	10	20	20	20
Commissie Kunst en Cultuur	0	55	55	55
Natuurmuseum	0	8	8	8
Subsidie Stg. Bibliotheek, aanvullend	0	30	30	30
Subsidie aangepast sporten	0	7	7	7
Waarderingsubsidie Sport	0	42	83	83
Sjors Sportief	0	6	6	6
Peutervoorzieningen	25	25	25	25
Marietje Kessels	0	24	24	24
Huisvesting Stg. Jong, Mainframe	0	0	0	45
Toeristenbelasting	0	22	33	44
Subsidie Factorium/Bibliotheek/SCAG	0	50	150	300
Totaal	35	289	441	647
Nieuwe uitkomst mjb	-1.400	-264	247	185
Budget extra regeling	0	-50	-100	-100
Uitkomst meerjarenbegroting	-1.400	-314	147	85

Agendapunt:

Scenario's

In het meerjarenoverzicht zijn alle, in het dekkingsplan, groen gemarkeerde bezuinigingsopties opgenomen. De raad heeft, op basis van het dekkingsplan ook de mogelijkheid om andere keuzes te maken dan het college voorstelt. Door groene vakjes in te ruilen voor witte of zelfs rode vakken kan de raad een eigen richting geven.

Omdat gekozen is voor bouwstenen zijn er geen scenario's weergegeven. Door keuzes te maken in de bouwstenen ontstaan er echter wel verschillende scenario's. Zo kan er gekozen worden om de optie voor extra OZB verhoging bovenop de al genoemde 20% door te voeren. Met deze keuze zijn alle bezuinigingsopties bovenop de basisbouwsteen niet meer nodig. Een ander scenario is een forsere bezuiniging op onze culturele voorzieningen om zo de overige bezuinigingen of de verhoging van de OZB onnodig te maken. Het college is wel van mening dat met haar voorstel zij robuuste keuzes aan de gemeenteraad aanreikt.

Dekking tekort 2020

Zoals te zien, is er in 2020 nog een fors tekort op de begroting dat gedekt moet worden uit de AWR. Dit tekort is zo hoog omdat er voor de jeugdzorg extra onverwachte kosten zijn ingeboekt met een waarde van € 940.000. Deze kosten zijn in eerdere jaren niet voorzien. Het lijkt, op een aantal incidentele extra opbrengsten na (trainee programma en verkoop van grond), onmogelijk om op zulke korte termijn structurele bezuinigingen te realiseren. Het begrotingsjaar 2020 sluit daarom met een negatief resultaat van afgerond € 1.400.000.

De provincie geeft in haar kaderbrief met betrekking tot de begroting 2020 aan dat aangegeven moet worden hoe het begrotingstekort wordt gedekt. Wij stellen u voor het tekort 2020 te dekken uit de algemene weerstandsreserve.

2^e wijziging van de begroting 2020

In deze 2^e wijziging van de begroting worden de lasten van het nieuwe beleid overgeheveld naar de diverse programma's, thema's en taakvelden en worden de investerings- en exploitatiebudgetten (autorisatiebesluit) beschikbaar gesteld.

Aangezien een wijziging van de begroting alleen betrekking kan hebben op de geraamde baten en lasten dient uw raad ook te besluiten met betrekking tot door te voeren mutaties op balansposten, zoals het beschikbaar stellen van gelden voor nieuwe kapitaaluitgaven en het beschikken over de reserves en de voorzieningen.

Dit is de zogenaamde autorisatie (oftewel machtiging tot het realiseren) van balansmutaties.

Die mutaties kunnen slechts worden gerealiseerd tot de bedragen die uw raad heeft vastgesteld.

Bij dit voorstel is dan ook een ontwerpbesluit gevoegd, waarin dit nader wordt geregeld. Middels dit besluit wordt de relatie gelegd tussen de investerings- en financieringsbeslissing en de daaruit voortvloeiende baten en lasten in het begrotingsjaar 2020.

Agendapunt:

In de overzichten bij ieder programma en in het totaaloverzicht in bijlage 1 zijn nieuwe investeringen opgenomen en daarnaast zijn er hogere exploitatie-uitgaven meegenomen.
In de begroting 2020 zijn lasten gereserveerd voor nieuw beleid:

Lasten van het activiteitenplan exploitatie-uitgaven incidenteel	€ <u>796.000</u>
--	------------------

Het bedrag van € 796.000 wordt gedekt door aanwending van de algemene weerstandsreserve (awr).

Daarnaast is er geld voor nieuw beleid dat ten laste komt van de begroting.

Lasten van het activiteitenplan investeringen	€ 50.822
Lasten van het activiteitenplan exploitatie-uitgaven, structureel	€ <u>297.000</u>
<i>Totaal lasten activiteitenplan t.l.v. begroting</i>	€ 347.822

Zoals gebruikelijk maakt een voorstel tot beschikbaarstelling van een aantal (kapitaal) kredieten deel uit van de begrotingsstukken. Dit stuk bevat uitgaven die, naar onze mening, zonder afzonderlijk raadsvoorstel tegelijk met de vaststelling van de begroting kunnen worden beschikbaar gesteld c.q. geautoriseerd. In het voorstel worden alle budgetten meegenomen. Voor een specificatie van dit bedrag wordt verwezen naar bijlage 1 bij dit raadsvoorstel.

Naast de investeringen met budgettaire consequenties, hebben wij tevens een aantal andere investeringen voor 2020 opgenomen in het overzicht, dat behoort bij het bij dit voorstel gevoegde ontwerpraadsbesluit, waarvan op een andere wijze in de dekking wordt voorzien. Dekking van deze investeringen is voorzien middels aanwending van reserves en/of voorzieningen. Dit wordt in het overzicht ook als zodanig aangegeven.

Samenwerking

Niet van toepassing.

Communicatie

De Programmabegroting 2020 is op vrijdag 27 september ter beschikking van de Raad gesteld en op de site van de gemeente geplaatst.

De begroting wordt voorgelegd aan de beeldvormende vergadering op 22 oktober waarna de begroting wordt voorgelegd aan de oordeelsvormende vergadering van de raad van 29 oktober, vervolgens dient de begroting vastgesteld te worden in de besluitvormende vergadering van 12 november.

Vervolg

Na vaststelling door de gemeenteraad in haar vergadering van 12 november dient de begroting conform de gemeentewet voor 15 november ingestuurd te zijn bij Gedeputeerde Straten van Noord-Brabant.

Agendapunt:

Bijlagen

Programmabegroting 2020

Bijlagenboek 2020

Dekkingsplan

1^e wijziging van de begroting 2020

2^e wijziging van de begroting 2020

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 oktober 2019;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De Programmabegroting 2020 en de meerjarenbegroting 2020-2023 vast te stellen;
2. De 1^e wijziging van de begroting 2020 vast te stellen waarin het dekkingsplan, de financiële consequenties van de septembercirculaire 2019 en enkele mutaties in de rentesfeer zijn verwerkt;
3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor de realisering van de voor 2020 geplande investerings- en exploitatiebudgetten en daarvoor de 2^e wijziging van de begroting 2020 vast te stellen;
4. Het tekort van het begrotingsaldo 2020 ad € 1.400.000 te dekken uit de algemene weerstandsreserve.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 12 november 2019.

, de voorzitter

, de griffier

Agendapunt:

Bijlage bij het raadsbesluit in verband met de vaststelling van de begrotingsstukken 2020

I. Op te nemen in de 2^e begrotingswijziging en in het autorisatiebesluit

	Krediet	Kapitaallasten
Programma 1 Inwoners	30.000	-
Vervanging SCAG (*)	30.000	-
Programma 2 Leefomgeving	2.533.000	49.189
Bushaltes	227.000	9.269
Fietspad Riel-Gilze	700.000	13.750
Infraplan	209.000	11.495
Openbare verlichting - jaarschijf 2020	125.000	6.875
Groen bij Schoolmeesterpad	120.000	7.800
Riolering		-
a. Vernieuwen riolering, uitvoering (**)	1.008.000	
b. Vervanging gemalen, drukriolering en randvoorzieningen (**)	144.000	-
Algemene dekkingsmiddelen / overhead	20.000	1.633
Vervanging meubilair	20.000	1.633
Totaal investeringen en meegenomen lasten	2.583.000	50.822

Legenda

(*) Kapitaallasten worden doorberekend

(**) Kapitaallasten worden gedekt binnen rioolheffing

Agendapunt:

II. Meegenomen activiteiten (exploitatie)

	Exploitatie	
	Incidenteel	Structureel
Programma 1		
Aanpak personen verward gedrag / afkoop eigen risico zorgmijders	41.000	
Toezichthouder rechtmatigheid Jeugd/Wmo	35.000	
Jeugdwerkloosheidsvrijezone		38.000
Leer-werk loket		12.000
Doelgroepenvervoer: Auto-maatje	25.000	
Uitbetalingsmoment uitkeringen	93.000	
Doorontwikkeling lokale toegang		72.000
Implementatie inkoop Wmo	30.000	30.000
inverdieneffect - besparen op voorz.		-30.000
Programma 2		
Uitvoering programma Omgevingswet	180.000	
Procesregisseur voor personen verward gedrag	62.000	
Programma 4		
Formatie Griffie		40.000
Organisatieontwikkeling		25.000
Programma 5		
Overhead: personeel (lasten)	80.000	110.000
Afronding analoog archief	50.000	
Digitalisering archief	200.000	
Totaal	796.000	297.000